

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОЛІМПІЙСЬКОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

ректор Херсонського державного університету

Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ

«05» червня 2026 р.

ПРОГРАМА

додакового вступного випробування зі спеціальності

для здобуття ступеня доктора філософії (PhD)

на основі повної вищої освіти (магістра)

(денна, вечірня, заочна форма навчання)

Галузь знань: А Освіта

Наукова спеціальність: А7 Фізична культура і спорт

Освітньо-наукова програма: Фізична культура і спорт

Затверджено на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту
(протокол № 10 від 04.05.2026 р.)

Укладач програми _____

Іван ГЛУХОВ

професор кафедри олімпійського та
професійного спорту, доктор наук з
фізичного виховання та спорту, професор

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Перелік питань, що виносяться на додаткове вступне випробування	4
3. Список рекомендованої літератури	8
4. Критерії оцінювання знань додаткового вступного випробування	9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма додаткового фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії PhD за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт на основі повної вищої освіти (магістра).

Організація та проведення додаткових фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета додаткового вступного випробування – відбір претендентів на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти доктора філософії PhD.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться в усній формі.

Тривалість вступного випробування – на одного вступника відведено 30 хвилин.

Результат додаткового вступного випробування оцінюється за 200 бальною шкалою. Оцінка нижче 100 балів – незадовільно. У випадку отримання незадовільної оцінки вступник не допускається до фахового вступного випробування.

Перепусткою на тестування є паспорт.

Вступники, які не з'явились на додаткове фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Перелік питань, що виносяться на додаткове вступне випробування

1. Організація, програма і проведення Олімпійських ігор в Стародавній Греції.
2. Участь у змаганнях, визначення і вшанування переможців Олімпійських ігор Стародавньої Греції.
3. Періодизація ігор Олімпіад.
4. Основи діяльності Міжнародного олімпійського комітету.
5. Роль міжнародних спортивних федерацій в олімпійському русі.
6. Основи діяльності національних олімпійських комітетів.
7. Зміст діяльності Міжнародної Олімпійської академії.
8. Олімпійський рух в Україні.
9. Структура та зміст Олімпійської Хартії.
10. Боротьба з застосуванням допінгу у спорті.
11. Еволюція уявлення про аматорство та професіоналізм у спорті.
12. Актуальні проблеми олімпійського спорту.
13. Підготовка і проведення Олімпійських ігор.
14. Економічна діяльність Міжнародного олімпійського комітету.
15. Спорт як вид і результат діяльності та сукупність предметних і духовних

цінностей.

16. Соціальні функції спорту.
17. Змагання в системі підготовки спортсменів.
18. Структура та зміст змагальної діяльності в спорті.
19. Фактори результативності змагальної діяльності.
20. Умови проведення змагань, що впливають на результативність змагальної діяльності.
21. Загальна характеристика системи підготовки спортсменів.
22. Адаптація і проблеми підготовки спортсменів.
23. Формування термінової та довготривалої адаптації спортсменів.
24. Засоби та методи спортивного тренування.
25. Принципи та основні методичні положення підготовки спортсменів.
26. Загальна характеристика сили як фізичної якості. Основи методики розвитку сили.
27. Загальна характеристика пружкості як фізичної якості. Основи методики розвитку пружкості.
28. Загальна характеристика витривалості як фізичної якості. Основи методики розвитку витривалості.
29. Основи методики розвитку гнучкості.
30. Загальна характеристика координаційних здібностей. Основи методики розвитку координаційних здібностей.
31. Техніка спортивних вправ як система рухів.
32. Завдання та зміст технічної підготовки.
33. Спортивна тактика та її різновиди.
34. Завдання та зміст тактичної підготовки.
35. Завдання та зміст психологічної підготовки.
36. Побудова тренувальних занять, їх типи, структура і зміст.
37. Мікроцикли, їх типи, структура і зміст.
38. Мезоцикли, їх типи, структура і зміст.
39. Побудова макроциклів підготовки спортсменів.
40. Етапи багаторічної підготовки спортсменів: мета, завдання, зміст.
41. Контроль у підготовці спортсменів.
42. Критерії відбору в спорті.
43. Спортивний відбір: мета завдання і зміст.
44. Професійна ліга (асоціація) як основна структурна ланка професійного спорту.
45. Система обмеження прав спортсменів в американському професійному спорті.
46. Специфіка бізнесу у професійному спорті.
47. Джерела доходів та статті видатків у професійному спорті.
48. Фактори, що впливають на відвідуваність змагань глядачами.
49. Принципи розподілу прибутків у професійному спорті.
50. Зміст діяльності Асоціацій спортсменів професійних ліг.
51. Основи системи підготовки спортсменів-професіоналів.
52. Аналіз систем змагань в індивідуальних видах професійного спорту.

53. Аналіз систем змагань в ігрових видах професійного спорту.
54. Структура підготовленості тренера.
55. Фізична культура і спорт як сфера професійної діяльності.
56. Функції тренера.
57. Види професійно-педагогічних здібностей тренера.
58. Рівні професійної майстерності тренера.
59. Знання системи підготовки та спортивно-прикладні знання.
60. Психотехнічні вправи для розвитку групових взаємодій.
61. Стили керівництва групою.
62. Психотехнічні вправи для розвитку рефлексивного мислення.
63. Зміст основних правових документів, що регламентують діяльність фахівця Олімпійського та професійного спорту.
64. Специфіка дидактичних принципів в спорті.
65. Правові, програмові та нормативні засади системи фізичного виховання в Україні.
66. Використання педагогічних принципів в процесі фізичного виховання.
67. Ідейні та організаційні засади фізичного виховання в Україні.
68. Соціальні, педагогічні, біологічні функції фізичної культури.
69. Профілактика та основні методи корекції постави засобами фізичної культури.
70. Нетрадиційні засоби фізичного виховання, напрями і форми їх застосування в системі занять фізичними вправами.

3. Список рекомендованої літератури

1. Андрєєва О.В. Фізична рекреація різних груп населення/ Андрєєва О.В. К.: Поліграфсервіс, 2014. – 210 с.
2. Богуславська В. Напрями застосування новітніх інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту / Богуславська В., Бріскін Ю., Пітин М. // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2017. – № 2. – С. 16–20.
3. Булатова М.М. Олімпійський рух історія і сучасність : у 2 кн./М.М.Булатова, С.Н.Бубка, В.М.Платонов. – К., 2021.
4. Диференціація фізичної підготовки спортсменів : монографія / авт. кол.: Линець М. М., Чичкан О. А., Хіменес Х. Р. [та ін.]; за заг. ред. М. М. Линця. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 304 с.
5. Дутчак М.В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика / М. В. Дутчак. – К.: Олімпійська література, 2009. – 279 с.
6. Задорожна О. Тактика у сучасних олімпійських спортивних єдиноборствах : монографія / Ольга Задорожна, Юрій Бріскін, Мар'ян Пітин. – Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2023. – 416 с.
7. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник / В. М. Костюкевич – Вінниця: Планер, 2014. – 616 с.
8. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. – К.: Олімпійська література, 2010.- 248 с.
9. Круцевич Т.Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді/Т.Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г.В. Безверхня – К.: Олімпійська література, 2011. – 224 с.
10. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: навч. посіб. Київ: Олімпійська література, 2006. 196 с.
11. Мічуда Ю. П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку. Закономірності функціонування та розвитку. Київ: Олімпійська література. 2007. 216 с.
12. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник. Київ: Олімпійська література, 2009. 488 с.
13. Основи управління сферою фізичної культури і спорту : навч. посіб. І Ольга Жданова, Любов Чеховська.-Львів: ЛДУФК, 2017. – 244 с.
14. Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей. Київ: Талком. 2017. 284 с.
15. Передерій А. В., Розторгуй М. С. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки спортсменів у адаптивному спорті. Спортивний вісник Придніпров'я, 2016. № 1. С. 91–95.
16. Розторгуй М.С. Підготовка спортсменів у силових видах адаптивного

спорту : монографія / Марія Розторгуй. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 332 с.

17. Теорія і методика фізичного виховання / за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література. 2012. Т.1. 392 с.

18. Теорія і методика фізичного виховання / за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література. 2012. Т.2. 368 с.

4. Критерії оцінювання знань додаткового вступного випробування

Організування та проведення вступних випробувань до аспірантури здійснюється відповідно до Правил прийому до аспірантури Херсонського державного університету у 2025 році.

Результати додаткового вступного випробування оцінюються за 200-бальною шкалою та можуть мати загальний результат «зараховано» чи «не зараховано».

Критеріями оцінки знань абітурієнтів під час усних відповідей є:

- повнота розкриття питання;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо);
- логіка викладення матеріалу, культура мови, емоційність та переконаність;
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки.

Бали	Критерії оцінювання
Зараховано 200-180	вступник в аспірантуру демонструє високий рівень оволодіння теоретичним матеріалом щодо змісту питання; надає відповідь на питання самостійно, грамотно і послідовно з вичерпною повнотою; демонструє глибокі та всебічні знання, логічно будує відповідь; висловлює власні міркування, судження, ставлення до тих чи інших проблем; демонструє вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки з відповідною аргументацією.
Зараховано 179-140	вступник в аспірантуру демонструє достатній рівень засвоєння теоретичного матеріалу щодо змісту питання; розкриває основний зміст питання, наводить визначення понять, допускаючи незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів; демонструє достатній рівень знань, логічної побудови відповіді; формулює висновки, але припускається певних похибок у логіці аргументації.
Зараховано 139-100	вступник в аспірантуру демонструє посередній рівень оволодіння теоретичним матеріалом щодо змісту питання; фрагментарно розкриває зміст питання, основних понять і демонструє лише загальне їх розуміння; у відповіді на питання допускає суттєві помилки; формулює висновки без переконливої аргументації.
Не зараховано 0-99	вступник демонструє недостатній рівень розуміння та розкриття змісту питання; відсутність розуміння сутності основних понять; відсутність вміння формулювати висновки та аргументувати їх.